

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE,
ZNANOSTI I TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

KABINET MINISTRA

Klasa: 601-00-9/4/2020-01

Datum: 13.04.2020. godine

Beograd
Nemanjina 22-26

OSNOVNA ŠKOLA

SREDNJA ŠKOLA

Ravnatelju
Nastavnicima
Stručnim suradnicima

PREDMET: Sugestije za aktivnosti ocjenjivanja u predstojećem razdoblju učenja na daljinu

Poštovana/-i,

Aktivnosti škola, nastavnika i učenika u ostvarivanju nastave na daljinu, koje su započele 17. ožujka 2020. godine, prate se na temelju nedjeljnih operativnih planova škola i neposredne suradnje nastavnika s prosvjetnim savjetnicima.

Rezultati praćenja na razini svih školskih uprava pokazuju da je u najvećem broju škola ovaj kompleksan proces intenzivan, dinamičan i što je najvažnije djelotvoran, o čemu govore povratne informacije iz škola i obitelji učenika. Iako su u pojedinim aspektima rada i učenja uočeni određeni nedostaci, oni se prevladavaju u hodu, uz veliko zalaganje nastavnika.

Prema povratnim informacijama iz značajnog broja škola, može se zaključiti da su u primjeni principa i zahtjeva formativnog praćenja napredovanja i ocjenjivanja učenika,

nastavnici nakon mjesec dana organiziranja nastave na daljinu, prikupili dovoljno relevantnih podataka o napredovanju učenika. Samim tim što se organizirana nastava putem učenja na daljinu ostvaruje u kontinuitetu, **stekli su se uvjeti za davanje prvih brojčanih ocjena**, jer su u razdoblju koji je protekao, zaokružene odgovarajuće programske cjeline.

Ukoliko nastavnici imaju stručnu procjenu da postoji osnova za davanje brojčanih ocjena, u skladu s regulativom koja se odnosi na ocjenjivanje učenika u osnovnoj i srednjoj školi, potrebno je da, prije nego što pristupe ocjenjivanju u razdoblju učenja na daljinu, imaju u vidu sljedeće:

- Prve brojčane ocjene za rezultate učenja na daljinu trebaju biti motivirajuće, odnosno poticajne, prije svega za učenike koji su u prethodnih mjesec dana pokazali posvećenost u učenju i čiji produkti govore o tome da su dostigli očekivane ishode učenja.

- Potrebno je da svaka brojčana ocjena ima svoje opravdanje u relevantnim podacima (dokazima) koji se mogu pronaći u individualnim ili grupnim radovima učenika, projektima, domaćim zadaćama, vježbanjima, on-line provjerama i bilješkama nastavnika o određenim pokazateljima napretka u učenju.

Prilikom donošenja odluke o ocjenjivanju učenika nastavnici trebaju imati u vidu ključne zahtjeve programa nastave i učenja, očekivane ishode učenja i utvrđene standarde postignuća za kraj određenog ciklusa obrazovanja. Ukoliko je nastava na daljinu planirana u odnosu na navedeno, očekuje se da će nastavnicima biti lakše postaviti kriterije za izvođenje određenih brojčanih ocjena.

Prilikom odlučivanja o tome da li i koju ocjenu mogu dati određenom učeniku nastavnici trebaju imati u vidu, osim mjerljivih rezultata, i pokazano zalaganje za učenje, napor koji učenici ulažu, uz uvažavanje svih ograničenja posredne komunikacije (tehnička ograničenja).

- Kao i u redovnim školskim uvjetima, nastavnici trebaju donijeti odluku o tome da li će se brojčana ocjena odnositi na razdoblje jednomjesečnog učenja ili na određenu programsku temu, oblast ili modul i to trebaju zabilježiti u pedagošku dokumentaciju koju vode (elektroničku ili pisanu).

Sugeriramo da se pri brojčanom ocjenjivanju započne s najboljim ocjenama, jer treba imati u vidu mehanizme vanjske motivacije (dobra ocjena je jedan od pokretača za daljnje učenje). S druge strane, iako se učenje odvija u nepovoljnim okolnostima, treba učiniti sve da se kod učenika zadrži unutarnja motivacija za učenje. Nastavnici upravo ukazuju na to da najbolji i najvrjedniji učenici očekuju od nastavnika da za svoj rad budu ocijenjeni, jer ocjene doživljavaju kao potvrdu toga da se njihovo zalaganje i postignuće uočava i vrednuje.

Podsjećamo nastavnike na to da proces ocjenjivanja treba biti transparentan, a svaka ocjena obrazložena učeniku i roditelju, na način koji najviše odgovara uspostavljenim kanalima komunikacije. U svakodnevnoj komunikaciji s učenicima nastavnici trebaju najaviti postupno uvođenje brojčanog ocjenjivanja tijekom učenja na daljinu u svim onim situacijama gdje postoji dovoljno podataka o stupnju savladanosti programskih sadržaja, odnosno o ostvarenosti očekivanih ishoda učenja.

Iako dobre ocjene mogu biti značajan poticaj za daljnje učenje, to ne znači da ocjenjivanje treba biti neobjektivno, jer na taj način možemo dovesti u pitanje ostvarivanje očekivanih ishoda učenja na kraju svakog razreda, a zatim i primjenu pravilnika o ocjenjivanju u kojima su navedeni kriteriji za ocjene na petostupanjskoj skali za brojčano ocjenjivanje.

- Budući da do kraja nastavne godine ima još oko dva mjeseca, i da se svi nadamo normalizaciji uvjeta do kraja drugog polugodišta, učenicima treba ukazivati na neophodnost posvećenog učenja tijekom cijelog predstojećeg nastavnog razdoblja, bez obzira na to da li će učenje biti u školi ili od kuće. To znači da učenici trebaju očekivati više brojčanih ocjena do kraja drugog polugodišta.

Nastavnici iz škola u kojima se koristi elektronički dnevnik brojčane ocjene trebaju unijeti u isti. Ukoliko se u školi koristi štampani dnevnik obrazovno-odgojnog rada, brojčane ocjene će biti unesene u dnevnik nakon normaliziranja stanja. Do tada, brojčane ocjene treba redovito upisivati u pedagošku dokumentaciju nastavnika.

Osim toga, navedene smjernice treba primjenjivati pri davanju opisnih ocjena, prilikom ocjenjivanja izbornih programa/predmeta i aktivnosti.

U odnosu na navedeno, želimo ukazati nastavnicima na to da postoji potreba da se, koliko god je to moguće prilikom nastave na daljinu, primjenjuju pravilnici o ocjenjivanju i postojeća didaktičko-metodičke upute o ocjenjivanju koje su sastavni dio programa nastave i učenja, sve s ciljem stvaranja uvjeta da učenici završe tekuću školsku godinu.

Srdačni pozdravi,

MINISTAR

Mladen Šarčević